

**Program usuwania azbestu
i wyrobów zawierających azbest
z terenu Gminy Dąbrówka
na lata 2007 – 2030**

Czerwiec 2007

SPIS TREŚCI

STRONA:

1. Wprowadzenie.....	3
2. Cel i zadania programu.....	5
3. Szkodliwość azbestu.....	7
4. Postępowanie z odpadami zawierającymi azbest.....	8
5. Diagnoza stanu z 2006 roku.....	10
6. Założenia programu.....	14
7. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrówka na lata 2007 – 2030”.....	20
Załącznik nr 1- ANKIETA informacyjna w sprawie wyrobów zawierających azbest.....	25
Załącznik nr 2 - W N I O S E K o dofinansowanie odebrania odpadów zawierających azbest.....	26
Załącznik nr 3 - KARTA PRZEKAZANIA ODPADU odpadów zawierających azbest.....	27

1. WPROWADZENIE

Gmina Dąbrówka od czerwca 2007 roku przystępuje do „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej 14 maja 2002 roku.

Program ten zakłada oczyszczenie do 2032 roku terytorium Polski z azbestu i usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest. Program nakłada na gminy następujące zadania:

1. Uwzględnienie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami.
2. Współpracę z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem.
3. Przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu.
4. Przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu”.

Azbest jest znany od kilku tysięcy lat, a szerokie zastosowanie uzyskał w ostatnich 100 latach. Służył on do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych, elewacyjnych oraz rur. Trwałość płyt azbestowo - cementowych szacuje się na 30 lat, natomiast okres eksploatacji innych wyrobów jest z reguły krótszy. Korodujące wyroby zawierające azbest uwalniają pył azbestowy, który wnikając do organizmu wywołuje poważne choroby układu oddechowego. Dlatego władze samorządowe Dąbrówki mając na uwadze zdrowie mieszkańców oraz prawo Unii Europejskiej podejmują działania w kierunku likwidacji tak niebezpiecznego odpadu, jakim jest azbest.

Badania archeologiczne prowadzone w Finlandii dowiodły, iż azbest był już stosowany od ok. 4500 lat. W Europie Południowej znany jest od ponad 2500 lat. Zapiski w kronikach donoszą, że azbest od XV do XIX wieku dodawany był do różnych surowców w celu uzyskania, m.in., knotów do świec, niepalnego papieru, skóry, a także do wyrobów tekstylnych np. sukna na płaszcze żołnierskie.

Nazwa azbest nie określa konkretnego minerału, lecz dotyczy ogółu minerałów krzemianowych tworzących włókna. Przyjmuje się, że azbestami są włókniste odmiany minerałów występujące w przyrodzie w postaci wiązek włókien cechujących się nadzwyczajną wytrzymałością na rozciąganie, elastycznością i odpornością na działanie czynników chemicznych i fizycznych. Ze względu na swoje zalety takie jak: odporność na wysokie temperatury, działanie mrozu, kwasów, substancji żrących, a także elastyczność stosowany był szeroko od ponad 100 lat w około 3 tys. wyrobów przemysłowych. Dziś jednak wiadomo, że jest szkodliwy dla zdrowia. Dlatego produkcja oraz stosowanie azbestu zostały zakazane, co reguluje Ustawa z dnia 19 czerwca 1997r.

o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z dnia 28 sierpnia 1997 r. z póź. zm.). Szacuje się, że na terenie Polski znajduje się ponad 15,5 miliona ton wyrobów zawierających azbest. Ze względu na zagrożenie, jakie stwarzają powinny zostać usunięte ze wszystkich obiektów w kraju do końca 2032 roku.

W Polsce azbest najczęściej wykorzystywano do produkcji:

- pokryć dachów: eternit falisty i płaski,
- płyt elewacyjnych i balkonowych,
- rur do wykonywania instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
- sprzęgieł i hamulców do wind,
- różnych typów izolacji cieplnej, bojlerów, kotłów, wymienników ciepła, przewodów centralnego ogrzewania,
- ognioodpornych kocy azbestowych.

2. CEL I ZADANIA PROGRAMU

Podstawowym celem „Programu” jest usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrówka, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Osiągając ten cel Gmina wypełni zobowiązanie, jakie Polska złożyła Unii Europejskiej, deklarując oczyszczenie terenu państwa z azbestu i wyrobów go zawierających do 2032 roku. Gmina Dąbrówka zakłada usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy do 2030 roku.

Program zakłada realizację następujących zadań:

1. Inwentaryzację i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest.
2. Opracowanie mapy zagrożeń działania azbestu.
3. Edukację mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.
4. Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.
5. Mobilizowanie właścicieli obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest.
6. Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych.
7. Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu.
8. Udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym i innym właścicielom zasobów mieszkaniowych w usuwaniu odpadów zawierających azbest.
9. Przeznaczenie części środków finansowych z budżetu Gminy na realizację Programu.
10. Pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, innym właścicielom zasobów mieszkaniowych i przedsiębiorcom na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu.
11. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych, użyteczności publicznej i innych będących własnością Gminy.
12. Eliminacja możliwości powstawania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest.
13. Oczyszczenie terenów wiejskich i innych terenów publicznych z odpadów azbestowych.
15. Bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.
16. Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

3. SZKODLIWOŚĆ AZBESTU

Azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia, gdy dojdzie do korozji lub uszkodzenia wyrobów zawierających azbest (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.). Wówczas uwalniane są do powietrza włókna azbestu, które mogą zostać przeniesione przez układ oddechowy do płuc. Istotne znaczenie dla wielkości poziomu zanieczyszczenia powietrza włóknami azbestu, jakie powstają np. podczas prac demontażowych, ma zasada obniżania emisji pylenia: przez nawilżanie wyrobu przed oraz w trakcie demontażu, zaniechanie w miarę możliwości obróbki i destrukcji mechanicznej demontowanego wyrobu, nie posługiwanie się narzędziami napędzanymi elektrycznie takimi, jak piły, wiertarki, wyzwalającymi znaczną emisję, ale narzędziami ręcznymi - najlepiej wolnoobrotowymi o specjalnie wyprofilowanych ostrzach, zaopatrzonych w odsysanie pyłu i przeznaczonych dla obróbki wyrobów azbestowych. Podczas prac wymagana jest staranność i dokładność wszelkich czynności, wykonywanie ich według z góry przygotowanego planu. Oddychanie powietrzem skażonym włóknami azbestowymi prowadzi do szeregu chorób układu oddechowego: pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, raka płuc (najpowszechniejszy nowotwór złośliwy powodowany przez azbest), międzybłoniaka opłucnej i otrzewnej (nowotwory o wysokiej złośliwości). Zachorować mogą osoby, które miały kontakt z azbestem ze względu na rodzaj wykonywanej pracy oraz osoby narażone na długotrwałe wdychanie włókien azbestowych o małym stężeniu, jak też osoby narażone na krótkotrwałe przebywanie w miejscu o dużym stężeniu włókien azbestowych. Nieznana jest minimalna ilość pyłu azbestowego, która wywołuje choroby. Wiadomo natomiast, że im więcej włókien azbestu wdychanych jest do układu oddechowego, tym większe jest ryzyko choroby. Choroby mogą wystąpić nawet po 30 latach od momentu kontaktu z pyłem azbestowym. Pierwsze objawy mogące sygnalizować chorobę to: ból w klatce piersiowej, silny kaszel, duszności.

4. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

Demontaż pokryć cementowo - azbestowych jest ściśle regulowany przepisami prawnymi. Zawarte są one w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 14 sierpnia 1998 roku w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 138, poz. 895).

Według obowiązującego prawa prace polegające na usuwaniu lub naprawie wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu terenowemu organowi nadzoru budowlanego. Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do:

- 1) izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon,
- 2) ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon,
- 3) umieszczeniu tablic ostrzegawczych o treści:
"Uwaga! Zagrożenie azbestem", "Osobom nie upoważnionym wstęp wzbroniony",
- 4) zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu.

Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować uwalnianie azbestu lub co najmniej zminimalizować pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga:

- 1) nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywania w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,
- 2) demontażu całych wyrobów (płyty, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- 3) odpajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze.

Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest z procesem

powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest należy do właściciela nieruchomości (Art. 11 Ustawy o odpadach z dn. 27 czerwca 1997 roku - Dz. U. z dnia 13 sierpnia 1997 roku). Jednak poważną przeszkodą jest brak środków finansowych, co uniemożliwia większości właścicielom nieruchomości podejmowanie działań związanych z usuwaniem azbestu, który występuje między innymi w płytach eternitowych pokrywających dachy budynków. Jednym ze sposobów przyspieszenia przez mieszkańców procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i jednocześnie zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem spowodowanym nieodpowiednim postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest jest pomoc w sfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych np. kosztów usuwania, transportu i unieszkodliwiania powstałych przy tym odpadów.

5. DIAGNOZA STANU Z 2006 ROKU

W kwietniu 2007 r. dokonano szacunkowych wyliczeń ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Dąbrówka. Z szacowania wynikało że na terenie Gminy Dąbrówka istnieje:

- 1723 jednorodzinne budynki mieszkalne wraz z zabudową gospodarczą 485 639 m²;
- 3 cegielnie, na których zamontowane zostały wyroby zawierające azbest o łącznej powierzchni: 23 500m²;
- 1200 budynków letniskowych, na których zamontowane zostały wyroby zawierające azbest o łącznej powierzchni: 65 780 m²;

Wyroby azbestowe w gminie Dąbrówka to głównie eternit płaski i falisty pokrywający dachy budynków mieszkalnych, inwentarskich, gospodarczych, budynków letniskowych, garaży, obiektów przemysłowych.

Narzędziem wspomagającym proces inwentaryzacji będzie ankieta (Załącznik nr 1) przeprowadzona wśród właścicieli budynków jednorodzinnych służąca dokładnej analizie ilości wyrobów zawierających azbest.

Komisja ds. inwentaryzacji azbestu, która zostanie powołana przez Wójta Gminy Dąbrówka rozpocznie także działania edukacyjne poprzez rozprowadzanie ulotki informacyjnej dotyczącej szkodliwości azbestu.

W gminie Dąbrówka nie stwierdza się występowania „dzikich” wysypisk odpadów zawierających azbest.

W gminie Dąbrówka nie przewiduje się wzrostu ilości wyrobów zawierających azbest z uwagi na obecny całkowity zakaz ich stosowania.

Ponieważ jednak nikt dotychczas nie prowadził rejestru zutylizowanego azbestu, nie można określić dokładnej ilości usuniętych wyrobów. Dopiero przyjęcie i realizacja Programu umożliwią kontrolę tego zjawiska.

Władze samorządowe dostrzegły problem związany z wyrobami zawierającymi azbest rozpoczęto działania zmierzające do systematycznej jego likwidacji z terenu gminy. Z obiektów Szkół w Dąbrówce, Józefowie, Guzowatce i Wszeborach a także z 2 budynków służby zdrowia, usunięto w wyniku przeprowadzonych prac termomodernizacyjnych, 2 750m² eternitu.

Wszystkie odpady zostały zdemontowane i przetransportowane zgodnie z obowiązującym prawem przez koncesjonowane firmy na składowisko odpadów niebezpiecznych.

6. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrówka będzie procesem długofalowym ograniczonym możliwościami finansowymi zarówno samorządu jak i mieszkańców. Wykonanie „Programu” powierza się Wójtowi Gminy Dąbrówka. Realizacja programu będzie zgodna z przyjętym celem i przebiegać będzie w następujących obszarach:

1. Podstawa opracowania Programu

Podstawą dla opracowania programu było oszacowanie ilości wyrobów zawierających azbest i konieczność utworzenia bazy danych o ich lokalizacji.

2. Opracowanie mapy zagrożeń działania azbestu

Do końca 2007r. Komisja, która zostanie powołana przez Wójta Gminy Dąbrówka dokona inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest, utworzy bazę danych o ich lokalizacji a także opracuje mapę zagrożeń działania azbestu na terenie gminy Dąbrówka z zaznaczeniem lokalizacji występowania wyrobów zawierających azbest.

3. Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania

W ramach edukacji mieszkańców na stronie internetowej gminy utworzona zostanie „zakładka tematyczna”, w której na bieżąco prezentowane będą:

- akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania,
- informacje o zagrożeniu, jakie niesie za sobą azbest, informacje o kolejnych działaniach Gminy Dąbrówka podjętych w celu likwidacji azbestu,
- wzory wniosków na dofinansowanie odbioru i składowanie odpadu,
- aktualny wykaz firm posiadających koncesje na demontaż wyrobów zawierających azbest i transport powstałych odpadów

4. Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej

Działanie realizowane będzie poprzez:

- system edukacji w zakresie szkodliwości i utylizacji wyrobów azbestowych,
- informowanie o potencjalnych źródłach uzyskania dotacji, preferencyjnych kredytów i pożyczek na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu,
- dofinansowanie kosztów usunięcia azbestu w tym: załadunku na terenie nieruchomości, transportu i składowania na składowisku odpadów niebezpiecznych,
- bieżąca aktualizacja informacji na stronie internetowej z przebiegu realizacji Programu,
- udzielanie wszelkich informacji mieszkańcom na temat realizacji Programu.

5. Mobilizowanie właścicieli obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest

Działanie realizowane będzie poprzez:

- system edukacji w zakresie szkodliwości i utylizacji wyrobów azbestowych,
- informowanie o potencjalnych źródłach uzyskania dotacji, preferencyjnych kredytów i pożyczek na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu,
- bieżąca aktualizacja informacji na stronie internetowej z przebiegu realizacji Programu,
- udzielanie wszelkich informacji mieszkańcom na temat realizacji Programu.

6. Udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym i innym właścicielom zasobów mieszkaniowych w usuwaniu odpadów zawierających azbest

1. Właściciel nieruchomości sfinansuje 50% załadunku, transportu składowania lub utylizacji odpadów zawierających azbest.
2. Gmina Dąbrówka w 50% sfinansuje koszty:
 - załadunku na terenie nieruchomości odpadów zawierających azbest,
 - transportu tych odpadów,
 - ich składowania i utylizacji.

W przypadku gdy odpady zawierające azbest stanowią pokrycie dachowe, jego zdjęcie finansuje w całości właściciel.

Zdjęcie pokrycia dachowego może wykonywać jedynie wyspecjalizowana firma mająca koncesję i uprawnienia to tego typu działalności.

Ilość usuniętych ton wyrobów zawierających azbest objętych dofinansowaniem w danym roku, uzależniona będzie od ilości środków finansowych pochodzących z funduszy własnych Gminy i zewnętrznych.

Gmina zwraca 50% w/w kosztów po przedłożeniu faktury i karty przekazania odpadu firmie zajmującej się wywozem i utylizacją odpadów zawierających azbest. Zwrot kosztów nastąpi po cenach określonych przez Gminę na podstawie średnich cen stosowanych w danym regionie, w danym roku.

Wszystkie czynności związane z załadunkiem i transportem powinny być przeprowadzone zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z 14 sierpnia 1998 roku w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 138, poz. 895).

Odbiór odpadów zawierających azbest od właściciela oraz ich przekazanie na składowisko potwierdzone będzie kartą przekazania odpadu (załącznik nr 3), sporządzaną w trzech egzemplarzach: jeden dla odbierającego odpady, drugi dla właściciela odpadu, trzeci dla Gminy Dąbrówka.

7. Wnioski o dofinansowanie wymiany pokrycia dachowego

Wzór wniosku o dofinansowanie wymiany pokrycia dachowego stanowi załącznik nr 2.

Złożone wnioski o dofinansowanie będą realizowane według kolejności wpływu do wysokości kwoty zabezpieczonej w budżecie na dany rok kalendarzowy.

Wnioski przyjmowane będą od stycznia 2008 w Biurze Obsługi Interesanta mieszczącym się na parterze w budynku Urzędu Gminy Dąbrówka przy ul. Kościuszki 14.

Wnioski będą rozpatrywane przez Urząd Gminy do 30 kwietnia każdego roku według kolejności zgłoszeń.

Jeżeli wszystkie środki nie zostaną rozdysponowane, dodatkowo będą rozpatrywane do 30 września.

Informacja o wnioskach wybranych do dofinansowania będzie umieszczana na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

8. Alokacja środków finansowych z budżetu Gminy na realizację Programu

Rada Gminy Dąbrówka będzie uchwalała corocznie w budżecie Gminy stosowne środki na realizację Programu.

9. Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację programu.

Gmina Dąbrówka podejmie starania w celu pozyskiwania funduszy ze źródeł zewnętrznych tj.:

- Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- i innych funduszy.

W przypadku pozyskania funduszy z wyżej wymienionych źródeł kwota przeznaczona na realizację Programu ulegnie zwiększeniu, co przyspieszy proces usuwania azbestu z terenu Gminy Dąbrówka.

10. Pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania na wymieniane w ramach Programu pokrycia dachowe i elewacje

Jednym z aspektów realizacji Programu jest pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania w postaci dotacji, kredytów i pożyczek preferencyjnych osobom fizycznym, innym właścicielom zasobów mieszkaniowych i przedsiębiorcom na wymianę pokryć dachowych i elewacji zawierających azbest.

Wszyscy zainteresowani poszukiwaniem źródeł finansowania będą mogli skorzystać z pomocy i informacji udzielanych przez pracowników Urzędu Gminy Dąbrówka.

11. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych i użyteczności publicznej

Gmina Dąbrówka usunęła wyroby azbestowe z prawie wszystkich obiektów oświatowych i użyteczności publicznej oraz innych będących własnością Gminy. Wyroby azbestowe z ostatniego obiektu usunie do końca 2008r.

12. Eliminacja powstawania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest

Działanie to realizowane będzie dwutorowo:

- w procesie edukacji związanej z postępowaniem z odpadami azbestowymi, systematycznie budować będziemy świadomość społeczną, co powinno wyeliminować powstawaniem „dzikich” wysypisk tych odpadów,
- bieżąco przeprowadzony będzie monitoring występowania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest, a w przypadku stwierdzenia ich występowania będą one likwidowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Działanie finansowane będzie ze środków przeznaczonych na realizację Programu w danym roku kalendarzowym.

15. Bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom

Elementem zarządzania Programem jest jego systematyczne monitorowanie. W tym celu powołana zostanie Komisja ds. monitoringu realizacji Programu.

W ramach działań monitoringowych określone zostaną zmiany ilości wyrobów zawierających azbest w gminie Dąbrówka w kolejnych latach realizacji Programu tj.:

- ilości zutylizowanych w danym roku odpadów zawierających azbest,
- ilości wyrobów azbestowych pozostałych jeszcze do likwidacji.

Raz do roku Komisja będzie przedkładała władzom Gminy i mieszkańcom raport przedstawiający wyniki realizacji Programu.

Wskaźniki monitorowania programu.

Lp.	Wskaźniki monitoringu	Jednostka miary
1.	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m ² powierzchni gminy przed rozpoczęciem realizacji programu.	kg/m ² /rok
2.	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m ² powierzchni gminy w kolejnych latach realizacji programu.	kg/m ² /rok
3.	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją programu.	%
4.	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji programu.	%
5.	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest.	PLN/rok
6.	Ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest.	szt.

16. Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu

Realizacja Programu jest procesem długofalowym w związku z czym zakłada się jego aktualizację celem dostosowania do zmieniających się warunków prawnych, finansowych i możliwości realizacyjnych.

7. HARMONOGRAM REALIZACJI „PROGRAMU USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY DĄBRÓWKA NA LATA 2007 – 2030”

Lp.	Działanie	Termin realizacji
1	Działalność informacyjno-popularyzacyjna w mediach (lokalna prasa, ulotki, strona internetowa gminy)	Przez cały okres realizacji programu
2.	Aktualizacja bazy danych dotyczącej podmiotów i ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Dąbrówka	
3.	Inwentaryzacja azbestu Baza danych o lokalizacji azbestu Opracowanie mapy zagrożeń działania azbestu	Druga połowa 2007r.
4	Powołanie Komisji ds. monitoringu Programu	
5.	Odbiór odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów użyteczności publicznej.	W okresie 2008-2030
	Założenie i prowadzenie rejestru wniosków i ich realizację zgodnie z zachowaniem kolejności złożenia	
	Pozyskiwanie funduszy na realizację programu	
	Ogłaszanie przetargów na przewoźnika i wyłonienie wykonawcy zadania, zawieranie kontraktów	
	Odbiór, transport, utylizacja odpadów zawierających azbest	
6.	Monitorowanie realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrówka”	Co 5 lat
7.	Przedstawienie Radzie Gminy sprawozdania z przebiegu realizacji Programu	Raz w roku

Usuwanie azbestu i wyrobów go zawierających jest kosztownym przedsięwzięciem.

Według danych z 2006 roku transport i utylizacja 1 Mg roku to wydatek rzędu 300 zł.

Szacunkowy całkowity koszt usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrówka na kwotę 22 454 500,00 zł.

Wobec czego, przy założeniu realizacji „Programu” do roku 2030, roczny koszt kształtuje się na poziomie około 1 020 659 zł.

Zakłada się, że przyjęcie niniejszego „Programu” w zakresie pomocy mieszkańcom naszej gminy w postaci dofinansowania odbioru, transportu i składowania odpadów zawierających azbest spowoduje dużą intensywność usuwania azbestu w pierwszym okresie obowiązywania „Programu”. Wynikiem realizacji „Programu” będzie stopniowe zmniejszanie się ilości rocznie usuwanego azbestu w latach następnych.

ANKIETA
informacyjna w sprawie wyrobów zawierających azbest

Imię i nazwisko właściciela nieruchomości

Adres:

.....

Nr ewidencyjny działki

Miejsce występowania azbestu:

a) budynek mieszkalnym2

b) budynek inwentarskim2

c) budynek gospodarczy, garażm2

d) innem2

Razem ilość wyrobów azbestowych w m2:

Podpis wypełniającego ankietę

.....

WNIOSEK
o dofinansowanie odbioru odpadów zawierających azbest

1. Wnioskodawca:
(imię i nazwisko właściciela nieruchomości)

adres do korespondencji:
(kod pocztowy, nazwa miejscowości, ulica, nr domu)

telefon tytuł prawny do nieruchomości
(własność, współwłasność, najem, użyczenie, inny)

2. Miejsce wytworzenia i zdeponowania odpadów zawierających azbest:

..... nr ew. działki
(ulica, nr domu/nr nieruchomości gdzie został przeprowadzony demontaż
pokrycia dachowego)

3. Rodzaj odpadów:
(płyty eternitowe płaskie/ faliste, inny odpad)

4. Ilość odpadów:

5. Koszt załadunku, wywozu i utylizacji zł
(m²/t)

**6. Oświadczenie, że wszystkie dane zawarte w powyższym wniosku
wypełniłem(am) zgodnie z prawdą.**

.....
(data i podpis)

6. Adnotacje urzędowe :
.....

Załącznik nr 3

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU		Nr karty	Rok kalendarzowy
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad	Prowadzący działalność w zakresie transportu odpadów	Posiadacz odpadu, który przejmuje odpad	
Adres	Adres	Adres	
Telefon/fax	Telefon/fax	Telefon/fax	
Nr REGON	Nr REGON	Nr REGON	
Miejsce przeznaczenia odpadów:			
Kod odpadu:	Rodzaj odpadu:		
Data	Masa przekazanych odpadów [Mg]	Nr rejestracyjny pojazdu, przyczepy lub naczepy	
Potwierdzenie przekazania odpadu	Potwierdzam wykonanie usługi transportu odpadu	Potwierdzam przyjęcie odpadu	
Data, pieczęć i podpis	Data, pieczęć i podpis	Data, pieczęć i podpis	